

Pædagogisk læreplan for Solmarken 2021

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Solmarken

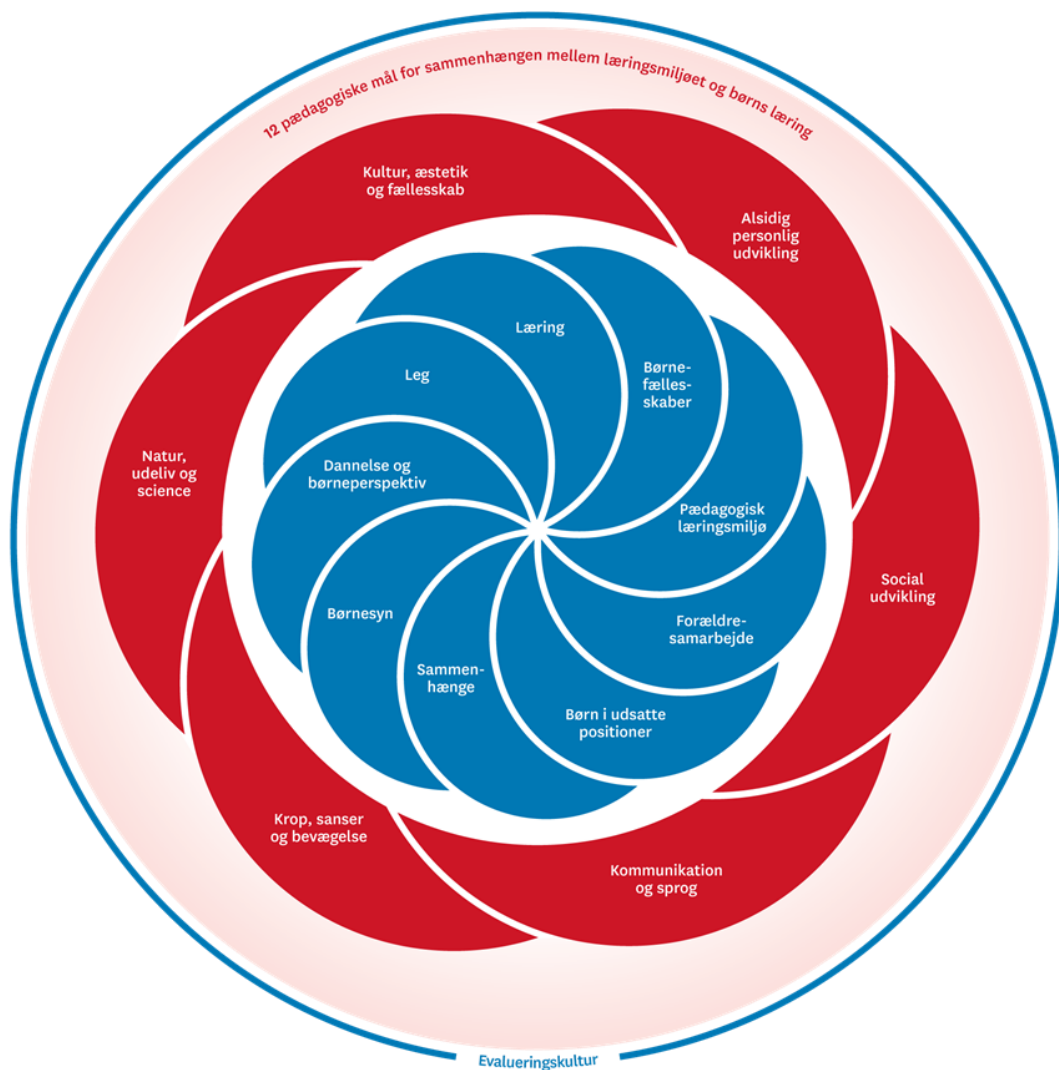
Borgmester Fischers Vej 12 2000 Frederiksberg

Telefon 36 30 37 40, Leder Karin Meyer 28 44 91 00, Souschef Tina Silberg 28 44 91 01

Mail: Solmarken@nypost.dk Sikker mail: solmarken@frederiksberg.dk

Åbningstider: Mandag til onsdag kl. 7.00 – 17.00. Torsdag og fredag kl. 7.00 – 16.30

”Når børn bygger huler og universer - skal de lede, vælge, slæbe, bære, tænke, blive enige, løfte, fantasere, og forvandle ting til noget andet end de er”

Kilde: Ylva Ellneby

De centrale elementer i det pædagogiske grundlag for Solmarken er:

Børnesyn. Det at være barn har værdi i sig selv.

Det enkelte barn og fællesskabet er med til at definere fokus for den pædagogiske praksis i Solmarken. Vi ser børnene, som selvstændige individer der rummer forskellige ressourcer, som kan bidrage til fællesskabet. Alle børn vil gerne samarbejde ud fra de forudsætninger og kompetencer de besidder.

Børnene har brug for, at voksne har forventninger til dem, som er tilpasset deres zone for nærmeste udvikling. Nysgerrige og legende tilgange er udgangspunktet for det samspil, som børnene indgår i, hvilket det pædagogiske personale har til ansvar at rammesætte.

Når vi har forventninger til børnene, stiller krav til dem, aflæser og forstår dem, mærker børnene det og får derigennem en oplevelse af at være en vigtig del af fællesskabet.

Børn har ret til nærværende voksne, der er i øjenhøjde med dem, og som desuden kan hjælpe, udvikle, trøste og stå til rådighed. Dette er afgørende for, at læringsmiljøet er med til at udvikle dem. Børnene har ret til leg, medbestemmelse og at blive behandlet respektfuldt.

Den måde, hvorpå vi taler om børnene, har betydning for barnets narrativ og forståelse af sig selv. Til tider skal en historie om et barn fortælles på en ny måde for at skabe bedre trivsel og udvikling.

Dannelse og børneperspektiv. Børn i alle aldre skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.

Dannelsen hos børnene bliver præget af det børnesyn og den pædagogik, der bliver praktiseret i Solmarken. Vi arbejder med børnenes dannelse igennem indre og ydre værdier og forståelse af det enkelte individ og fællesskabet. De indre værdier handler om, at børnene skal inddrages i demokratiske processer og forståelse af mangfoldighed og forskellighed. Dannelsesprocessen har betydning for, at børnene trives og udvikler et sundt selvværd og selvfølelse, hvilket skal foregå i trygge rammer med plads til udvikling.

Børnene skal lære at udsætte egne behov, rumme andre børn, give udtryk for egne følelser, være koncentreret ved aktiviteter og blive nysgerrige på den verden, som de er en del af.

De ydre værdier handler om, at børnene opfører sig på måder, der passer til den kontekst, som de befinder sig i. Som for eksempel samværet ved måltidet, hvordan hjælper vi hinanden ved oprydning og hvordan følges strukturen for dagen. Gennem dannelsesbegrebet skaber vi børn, som er parate og rustet til at begynde i børnehave og skole og til begå sig i forskellig former for fællesskaber videre i deres liv.

Leg. Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.

Leg er et vigtigt element i børnenes liv og læring. Børnene skal have rum til at eksperimentere, udforske og undersøge verden omkring sig. Forskellige typer leg er med til at styrke børns personlige udvikling, de sociale kompetencer og den sproglige udvikling. Leg har mange nuancer og facetter og sker i mange stadier afhængig af alder og udvikling.

Allerede fra vuggestuen har vi fokus på leg og hvordan legen bygges op. Børnene skal have erfaringer, som de kan bygge videre på og som kan udvikle dem. Leg skal være med til at forme

dem som livsduelige mennesker, der bruger deres fantasi og kreativitet. I leg får børnene erfaringer med at være i proces og skabe løsninger, som de skal bruge som mennesker. Der er forskellige sociale spilleregler, som former legen, hvorpå børnene lærer at forhandle.

En stor del af dagen i børnehaven foregår ved leg, både på legepladsen og på stuerne. I legen foregår der meget læring for børnene, som de skal bruge i deres videre liv. Pædagogerne er med til at støtte børnene i at udvikle lege og ved at sætte ord på ideer og perspektiver, og hjælper også ved opståede konflikter.

Det er meget forskelligt hvor børnene er i deres udvikling, og derfor er legenes indhold også meget forskellige. Fælles for børnene er, at de igennem leg lærer sig selv at kende i forhold til den/de relationer de er omkring. I legen er det vigtigt at børnene lærer at gå på kompromis, udsætte behov, forhandle og samarbejder om legens gang. Med de mange erfaringer børnene gør sig, vil de med tiden opleve hvordan leg kan udvikles, men også hvordan de forskellige reaktioner kan have betydning for en selv og for andre.

Pædagogerne vil i nogle tilfælde sætte rammen om en leg og hjælper med at komme ideer til legene. Andre gange er de med til at bygge videre på børnenes lege, ved at komme med små input. Ofte bruger vi hverdagens situationer i leg, som er med til at give dem en større forståelse af børnenes liv og verden.

I legene opstår ofte konflikter, hvilket vi ser som en helt naturlig del af barnets udvikling. De yngste børnehavebørn skal lære at dele og hvilken betydning det kan have for de relationer de indgår i. Børnene skal lære at samarbejde og forstå sig selv som en del af en større helhed og med tiden skal de lære at forstå, hvordan deres egen adfærd og betydning for andre og for fællesskabet. Når et barn handler uhensigtsmæssigt, har vi fokus på at se bag om barnets handling, og støtter det til at finde andre og mere hensigtsmæssige strategier.

Det pædagogiske personale rammesætter, guider børnene og former legen således at fantasien udvikles, og børnene kan bruge deres kompetencer i den mindre voksenstyret leg.

Børnene vil igennem legen spejle sig i både voksne og andre børn. Socialt er legen vigtig, da børnene gennem legen lærer, hvordan man kan bruge hinanden og hvordan man selv indgår i de forskellige kontekster. Barnet kan gennem legen få en oplevelse af at have betydning for fællesskabet.

Legen medvirker til at styrke børns sproglige kompetencer og de får herigennem styrket deres kommunikative strategier. Børn skal have mange erfaringer for at kunne indgå i leg. Pædagogerne følger børnenes spor og samtidig vise dem andre muligheder, som hjælper dem i deres udvikling.

Leg er med til at danne os som mennesker. Det er i leg, der foregår forhandling, samarbejde, kreativitet, dialog mm., hvilket er elementer, som er vigtige i det videre liv. Legen skal gentages mange gange, således kan den udvikles. Alle børnene skal have mulighed for at få en rolle i legen.

Læring. Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.

Læring skal leges ind ved at eksperimentere, vise, afprøve og være nysgerrig.

Pædagogerne guider børnene i en ønsket retning. Vi arbejder med dannelse på bestemte måder, da børnene har brug for at kunne opføre sig på bestemte måder i bestemte situationer. I de

situationer fortæller vi børnene hvad vi forventer af dem. Fokus ligger i de fremadrettede handlinger og den adfærd, som vi ønsker.

Der skal være plads til at 'fejle', at 'komme til' og prøve igen. Det er pædagogens ansvar at sætte ord på de intentioner/handlinger, som børnene viser særligt i de situationer, hvor de ikke bliver forstået af andre børn. Vi påvirker vores omgivelser og vores reaktioner påvirker børnene til at turde prøve igen. Pædagogen er rollemodel for læringen ved at sætte ord på de intentioner, hensigter og forståelse af børnenes behov, og give børnene alsidige oplevelser

Pædagogerne har ansvaret for at skabe et trygt læringsmiljø, som sætter rammen for børnene, hvor de får muligheden for alsidige oplevelser og et positivt erfaringsgrundlag.

Børnefællesskaber. Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.

Børnene er en del af forskellige fællesskaber, store som små. Børnegrupperne deles op i mindre enheder, hvor der arbejdes med relationer.

Pædagogerne kender børnenes kompetencer og hjælper børnene med at byde ind i fællesskabet. Pædagogerne arbejder både med det enkelte individ og hele gruppen, i fællesskabet er der børn, der har let ved tingene og børn, der har brug for mere hjælp til at forstå de andre børns hensigter. Børnenes kompetencer skal bruges for at skabe og opnå et godt fællesskab, og idet giver vi dem forskellige individuelle tilbud.

Pædagogerne bruger deres stemme, kropssprog og mimik som en pædagogisk metode, som fortæller børnene, hvorfor det er vigtigt for netop dette barn at være på en stue og være en del af fællesskabet.

Børnene skal styrkes i at have troen på at være en del af et fællesskab, men også hvornår et fællesskab ikke giver mening og det derfor er tilladt at trække sig.

Børnegrupperne har brug for voksen rammesætning, for at indholdet i fællesskabet bliver positivt forstærket, og pædagoger, der kender, guider og rummer barnet i det inkluderende fællesskab. I fællesskabet arbejdes der med fælles beskeder, ikke selvvalgte aktiviteter og relationer indbyrdes imellem børnene, både dem der er givet på forhånd, og dem der er nye. Vi arbejder henimod, at børnene får deres selvværd, som basis til at kunne sætte ord på deres/andres følelser og tør at sætte sig selv i spil i fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.

Vi arbejder med strategiske langsigtet pejlemærker, som skoleparathed og livsduelighed. De resultater vi arbejder med på mellemlang sigt er: koncentration, nysgerrighed, give udtryk for egne følelser, kunne udsætte egne behov og kunne rumme andre børn. Resultatet på kort sigt kan være individuelt eller fællesskabsorienteret. Det kan for eksempel være at holde samlinger, hvor temaerne kan variere mellem at børnene får øje for de andre børn, at børnene lytter til hinanden eller konkret at hjælpe et barn, der i perioder har svært ved at sige farvel til forældrene. Vi er undersøgende på vores pædagogiske læringsmiljø ved at kigge på de indikatorer, der viser, hvordan børnene responderer på de tiltag, som vi iværksætter, den pædagogiske indsats, som vi

praktiserer og de ressourcer, som vi bruger, når vi arbejder med børnene. Det er betydningsfuldt, at børnene bliver styrket i at deltage i aktiviteter, der ikke er selvvalgt og som kan indeholde noget værdifuldt for dem. Desuden skaber vi et læringsmiljø, hvor hensyntagen og empati styrkes. Her er narrativer og de gode historier i fokus. Børnene skal være i et læringsmiljø, som de forstår, kender og kan afkode meningen med. Det er dels de fysiske rammer, den pædagogiske linje og den upåagtede faglighed, hvorved at der er en mening bag det, som vi siger og det, som vi gør sammen med børnene.

Det æstetiske miljø har en betydning for børnene og der skal være en sammenhæng mellem den pædagogiske linje og de visuelle indtryk, som vi gerne vil skabe for børnene. Der skal være farver, og tydelige miljøer, der indbyder til leg og bestemte aktiviteter. Miljøer, der indikerer om vi er i højt eller lavt aurosel, og om det er vilde eller rolige aktiviteter. Børnenes kreationer og foto skal være tydelige for børnene, så de kan genkende deres eget aftryk i institutionen, og de på den måde får ejerskab, hvorved de fysiske rammer bliver betydningsfulde for dem.

Forældresamarbejde. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

Forældresamarbejdet har stor betydning for børnenes trivsel og udvikling i institutionen. Det skal være et samarbejde, hvor forældre skal være trygge ved at aflevere deres børn i institutionen. Vores udgangspunkt er, at forældre kender deres børn bedst og vi vil arbejde på at inddrage forældrene i det, der har betydning for børnene, hvor der er plads til dialog og en oplevelse af at blive set, hørt og forstået.

Når børnene er begyndt i Solmarken, er det pædagogerne og forældrenes fælles opgave at holde hinanden orienteret om barnets trivsel og læring og understøtte barnets læring ved, at vi som personale vejleder forældre om, hvordan de kan bidrage positivt til barnets læring.

Børnenes adfærd er forskellig afhængig af om de er hjemme eller i institution, derfor er det vigtigt, at vi deler den viden, som vi har omkring børnene. Pædagogerne har en forståelse for, at familier har forskellige forudsætninger og ressourcer. Alle familier skal behandles ligeværdigt, ordentligt og med respekt for hinandens kulturelle baggrund.

Pædagogerne tager ansvar for den gode forældresamtale, og deres intention er, at invitere forældre ind i deres forståelse af børnenes behov og adfærd. Vores oplevelser af børnenes adfærd kan være forskellig, da børnene opfører sig forskelligt afhængig af, hvilken kontekst de er i. Dette er vores udgangspunkt for den gode forældresamtale, hvor vi drøfter børnenes trivsel, udvikling, det der er nemt for dem, og det der udfordrer dem. Vores fælles dagsorden er altid, hvordan vi kan hjælpe børnene bedst muligt.

Som forældre i Solmarken kan I altid bede pædagogerne om en samtale, ligesom pædagogerne kan invitere forældrene til en samtale.

Børn i udsatte positioner. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

Børnene kan være i udsatte positioner på forskellig tidspunkter i deres liv. Vi har fokus på den tidlige indsats og sikre børnene de bedst mulige rammer i de situationer, hvor vilkårene i deres liv kan gøre det svært for dem at forstå og navigere i verden omkring dem. Vores udgangspunkt er, at børnene gerne vil gøre det bedste, som de kan for at samarbejde, og at det dermed er de voksne omkring børnene, der har ansvaret for relationen og forholdene omkring børnene.

Vi har fem særlige formålsplasser i Solmarken, hvor tiden til den særlige indsats gives til institutionen i personalenormeringen. Vi har fokus på det pædagogiske arbejde med børnene tilrettelæggelse af pædagogiske forløb og samarbejde og feedback fra eksterne samarbejdspartnere.

Vi arbejder med mønsterbryderindsats. Dette vil sige, at børnene er i mindre legegrupper én til to gange om ugen. Børnene kender betydningen af ordet legegrupper og kender konteksten for dette. Legegrupperne er en mindre gruppe af de samme børn, der er sammen med den samme pædagog. På denne måde kan pædagogen have fokus på dialogisk læsning, fokus på, at skabe tætte relationer til børnene og fokus på relationerne og fællesskabet imellem børnene. Børnene skal opleve at få en tæt tilknytning til pædagogen.

I arbejdet med børn, der er i udsatte positioner, er det betydningsfuldt for børnene at være i et læringsmiljø, der er anerkendende og være i samspil med pædagoger, der forstår deres behov. Børnene skal have en oplevelse af, at de får den hjælp, som de har brug for, og at de derfor ikke står alene. Dette i kraft af forudsigelighed i hverdagen, stabilitet, tydelige rammer, tålmodighed, gentagelser og handlekraftige pædagoger, der tager ansvar. Pædagogerne italesætter børnenes behov, deres intentioner og hensigter for, at børnene hører den gode fortælling omkring dem selv og de andre børn. Børnene skal have succesoplevelser og mange erfaringer med at føle sig set, hørt og værdsat. Selvværd er basen for at gå ud i verden og sætte sig selv på spil. Vi arbejder med det visuelle udtryk og piktogrammer for at skabe sammenhænge og forståelse for børnene.

Sammenhæng til børnehaveklassen. Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Sammenhængen i børns liv

Børnene skal mærke at der er sammenhænge i deres liv. Sammenhængen fra hjem til vuggestuen, fra vuggestue til børnehave og fra børnehave til SFO/skole.

Børnene i vuggestuen er mellem 0-3 år. Her er det betydningsfuldt, at forældre og pædagoger i fællesskab skaber forståelse og sammenhæng fra hjem til institution for børnene.

Børnene i børnehaven er opdelt efter alder. Der er to stuer, hvor børnene både er tre år og fire år og der er én stue, hvor børnene er fem år. Denne opdeling af børnene betyder, at vi kan tilgodese deres behov og lave aktiviteter, der er specifikt målrettet til børn med en bestemt alder og udviklingsniveau.

Når børnene skal skifte miljø fra vuggestue til børnehaven og fra klub 3 og 4 til klub 5, arbejder vi på at forberede børnene. Dette ved hjælp af besøg på tværs af grupperne og en introduktion til det nye, som de skal møde. For at skabe sammenhæng, gøre børnene nysgerrige og symbolisere overgangen til det nye, som skal ske, får de en mappe med, hvor de kan samle gode historier i løbet af deres institutionstid.

Vi arbejder med tre overordnet temaer for året.

Det første tema er fra 1.1. - 30.4. Miljø og bæredygtighed.

Det andet tema er fra 1.5. - 31.8. Venskaber

Det sidste tema er fra 1.9. - 31.12. Historiefortælling

Disse temaer vil børnene blive præsenteret for på forskellige måder, afhængig af deres alder. Der arbejdes med alle de seks læreplanstemaer i forbindelse med de overordnede temaer. Børnene der går i Klub 5 er samlet på en stue for sig selv. Stuen ligger i et hus, der tidligere var en selvstændig institution. Her er plads til 25 børnehavebørn. Huset består af to større rum, to mindre rum, køkken, badeværelse og et gangareal. Rummene er funktionsopdelt, og den pædagogiske linje i klub 5 er tilrettelagt ud fra, at børnene har stor indflydelse på aktiviteter og leg i hverdagen. Det er tydeligt for børnene, hvilke aktiviteter der foregår hvor. Hver dag holdes der samling, og skoleforberedende aktiviteter med børnene. Her er fokus på børnenes opmærksomhed, koncentration, fordybelse, relations dannelse, børnenes adfærd og måde at indgå i fællesskaberne på. I klub 5 er der længere forløb med børnene, og aktiviteterne strækker sig over længere længere tid. Her tales med børnene om ord, som venskaber – betydningen af dette, samarbejde betydningen af dette, og der hænger plancher på væggene hvor ordene står på. Der er flere detaljer og forventninger i de lege og aktiviteter, der foregår.

I hverdagen er der fokus på at en del af dagen foregår på børnenes præmisser, og børnene er med i demokratiske processer og har indflydelse på dagens indhold. Børnene har mulighed for at dyrke deres venskaber, bruge deres fantasi, leg og kreativitet. Pædagogerne er tilgængelige for børnene og hjælper, støtter og guider afhængig af hvad børnene har brug for.

Når børnene begynder i klub 5 om foråret kan de have svært ved at inkludere og forstå hinanden, da de kommer fra to forskellige stuer. På dette tidspunkt bruger børnene udsagn som, han / hun er ikke min ven og derfor opfordrer pædagogerne børnene til at få et ressourcestyrket syn på hinanden. Alle er Klub 5 kammerater og øver sig i at kontakte hinanden på en venlig og kammeratlig måde. Pædagogerne er rollemodeller for børnene, og kan lave små rollespil, hvor de viser børnene, hvilken betydning det har hvordan de opfører sig overfor hinanden. Gennem refleksion over rollespillene bliver børnene inspireret til at udvikle en hensigtsmæssig adfærd og nye handlemuligheder.

Ved det daglige trappemøde er der aftaler for samværet og indholdet i samlingen er visualiseret. Der er et tema, en sang, en gætteleg eller en historie. Her øves impuls kontrol, udsættelse af egne behov og fælles opmærksomhed.

Lege og spisegrupper er delt op således, at i de sammenhænge er børnene sammen med andre børn end dem, de typisk leger med. Her kan børnene både opdage de andre børn samtidig med, at de også opdager andre sider hos sig selv. I legegrupperne er der 6- 7 børn i hver gruppe. Pædagogerne tilrettelægger og rammestyrer aktiviteterne. Her kan være fokus på motorik, sprog og sociale kompetencer, hvor der på en legende måde eksperimenteres og bruge forskellige færdigheder. Der tages primært udgangspunkt i det, som optager børnene.

Inddragelse af lokalsamfundet Lokalsamfundet omkring Solmarken består blandt andet af Kvarterhuset for Søndermarkskvarteret, Søndermarksskole med SFOén Drivhuset, Magnoliahuset, Plejehjemmet Lotte og Biblioteket ved Domus Vista. Kvarterhuset for Søndermarkskvarteret har forskellige aktiviteter, temaaftner og projekter, hvor forældrene og børn fra Solmarken kan deltage. Det er blandt andet forløb, hvor det overordnede tema er sundhed. Herunder arrangeres der aftener med madlavning, udendørs lege, oplæg fra tandplejen, sundhedsplejen eller pædagoger og besøg på Søndermarksskolen. Kvarterhuset har en åben Café, hvor det er muligt for forældre at møde hinanden, og de ældre skolebørn kan få hjælp til lektierne.

Søndermarksskolen inviterer alle kommende skolebørn til besøg i børnehaveklassen og SFOén en gang om året. Her får børnene en kort instruktion til skolelivet. Hvert efterår afholdes der et eftermiddagsarrangement for pædagogen og leder, hvor skolen blandt andet præsenterer, hvad de arbejder med pædagogisk. Det kan være konflikthåndtering eller pædagogisk filosofi. Der er mulighed for at holde overleveringssamtaler med pædagoger, forældre og skolen i forbindelse med skolestart, hvis der er særlige forhold omkring et barn, som er vigtige at få drøftet ift. barnets trivsel.

Magnoliahuset er en specialinstitution, der er genbo til Solmarken. Der er mulighed for at pædagogerne i Solmarken kan få sparring fra det pædagogiske personale i Magnoliahuset. Børnene fra Magnoliahuset bruger ind imellem Solmarkens legeplads.

Plejehjemmet Lotte ligger ca. 100 meter fra Solmarken. Ved højtider som jul og fastelavn besøger børnene plejehjemmet. Vi ønsker at udvide samarbejdet ved at børnene og beboerne kan være sammen i snak og motorik forløb. Biblioteket ved Domus Vista. Vi kommer jævnligt på biblioteket for at låne bøger og bruge de pædagogiske faciliteter, der findes på biblioteket.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det fysiske læringsmiljø i Solmarken er kendetegnet ved, at institutionen i 2017 blev bygget om til en mere tidssvarende institution. Der blev bygget en ny vuggestueafdeling og produktionskøkken. Den ældre del af huset blev hovedrenoveret ved ombygningen. Solmarken har en stor legeplads, med masser af store træer og spændende legemiljøer, og i forbindelse med ombygningen kom der nye legeredskaber. Stuerne i Solmarken vender alle ud mod legepladsen, hvilket betyder, at lokalerne er lyse og indbydende at være i. Det æstetiske miljø er kendetegnet ved, at rummene er indrettet, så de er overskuelige for børnene, samtidig med at møbler og legetøj er målrettede børnenes alder og interesser. To af stuerne i børnehaven, og en af stuerne i vuggestuegrupperne er opdelt i to rum, derved er der plads til forskellige aktiviteter i rummene. En del af bordene er borde, der sidder fast på væggen for at skabe mere gulvplads. De to andre grupperum har loft til kip, hvilket giver en fornemmelse af et stort lyst rum. I huset er der generelt gode gangarealer, som kan inddrages i det pædagogiske arbejde. Pædagogerne er opmærksomme på, at de fotos, tegninger og andre kreationer, der kommer op at hænge skal være meningsfulde for børnene, og

skiftes løbende ud. Vi opstiller forskellige lege og aktiviteter, som børnene bliver inviteret ind i. Børnene får mulighed for at vælge noget forskelligt.

Det psykiske læringsmiljø i Solmarken er kendetegnet ved brug af pædagogiske tilgange og metoder som COS P, tryghedscirklen og ICDP.

Pædagogerne taler med børnene om, det vi gerne vil have, de skal gøre for eksempel være med ved oprydning / lægge tingene på plads. Pædagogerne går foran, og gør opgaven overskuelig for børnene, og taler med børnene med rolige stemmer der er i et behageligt toneleje. Vi har en gennemskuelig struktur for børnene, så de ved, hvad der skal ske i overgangen fra en aktivitet til en anden. Vi bruger mange gentagelser, og deler børnene op i mindre grupper. Ved måltidet sidder børnene på faste pladser sammen med en fast voksen. Alt service og mad er klar på rulleborde, så måltidet forløber i en rolig og behagelig atmosfære.

